



Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (inkopen) bij V&W

Hype of serieus beleidsitem

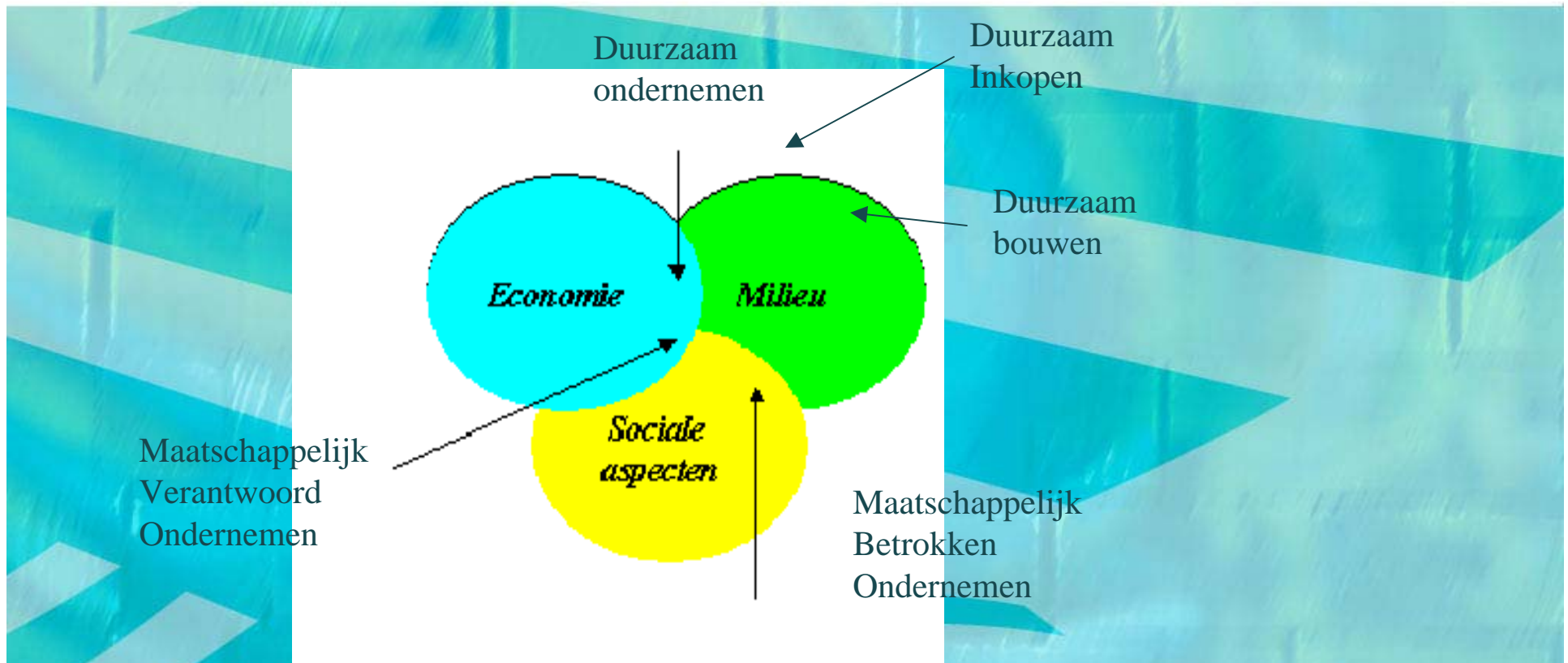
Wim Leendertse Rijkswaterstaat SDG M&I

3 oktober 2006

De beleving....

- “Maatschappelijk verantwoord handelen doen wij toch al, de borging van maatschappelijk belang is onze core business”
- “V&W staat voor mobiliteit, de extra kaders voor mvo moeten EZ en VROM maar stellen.. (en betalen)”

Het begrip



MVO wil zeggen dat de instelling, meer dan de wet verplicht, rekening houdt met de belangen van mens, milieu en maatschappij. Het is daarbij van belang open, transparant en integer te opereren, waarbij vertrouwen wordt gewonnen van en verantwoording wordt afgelegd aan de belanghebbenden.

De gezichten van het Rijk...

- Overheid als borger van publiek en maatschappelijk belang (kaderstellend)
- Overheid als facilitator en stimulator van publiek en bedrijfsleven: *“Jullie moeten het zelf oppakken, vertel ons waar je tegen aan loopt....”*
- Overheid als bedrijf (efficiënt en effectief)

Beleid V&W/Rijkswaterstaat

- Extern V&W: Nota Mobiliteit
- Beleidsagenda 2007: “Beloftes waarmaken, ambities uitwerken”
- Intern V&W: Veranderopgave V&W, “Meer kwaliteit met minder mensen” (2003)
- Ondernemingsplan RWS: “Doorpakken, wel degelijk” (2004-2007)

Inkoopbeleid RWS

“Met minder mensen meer doen..., maar doet wat ze doet wel beter”

⇒ Anders werken:

- **Professioneel Opdrachtgeverschap**
 - concentreren op kerndeskundigheden
 - kwaliteitsimpuls
 - regierol, zakelijke partner
- **Markt, tenzij.... “wat de markt ook of beter kan, moet de markt doen...”**
 - streven naar vroege marktbetrokkenheid
 - markt betrekken op basis van mogelijke meerwaarde
 - stimuleren innovatie en creativiteit
 - functioneel specificeren
 - integraal
 - beoordeling en gunning op prijs en kwaliteit
 - incentivesturing en prestatiebetaling

Het overheidsbeleid mvo

- De staatssecretaris van EZ is in de ministerraad de coördinerend bewindspersoon voor MVO
- Basis voor kabinetsbeleid MVO is SER advies `De winst van waarden` (2000)
 - Kern vigerend beleid **MVO**: *Uitgangspunt is dat mvo zich van onderop, vanuit de individuele onderneming, moet ontwikkelen. Overheid heeft aanmoedigende en ondersteunende rol bij mvo richting bedrijfsleven. De overheid legt geen maatschappelijke activiteiten op aan bedrijfsleven, dus geen extra regels en voorschriften.*
- VROM beleid **duurzaam ondernemen**: *De overheid heeft de taak duurzaam ondernemen te bevorderen. Duurzaam ondernemen wordt gezien als een vrijwillige bijdrage van ondernemingen in dit proces. De overheid stimuleert en daagt uit om stappen te zetten.*
 - *Covenanten met bedrijfstakken voor milieu- en duurzaamheidsdoelen*
 - *Stimuleren consumptanten om duurzame producten te kopen*
 - *Voorbeeldfunctie van de overheid inzake duurzaam inkopen*
- BZK: Programma **Good Governance Openbare Sector** gericht op vergroten tevredenheid van burgers en bedrijfsleven met de publieke dienstverlening.
- V&W/RWS: *Geen specifiek mvo- beleid. Wel veel elementen in de vigerende beleidsprogramma's die passen in mvo.*

Beleidselementen V&W/RWS

- **Milieu dimensie**
 - Kaders planproces (borging maatschappelijke verantwoordelijkheid)
 - Duurzame bedrijfsvoering (VROM)
 - Duurzaam inkopen (VROM)
 - Duurzame mobiliteit (Nota Mobiliteit, Schoon & Stil)
- **Sociale dimensie intern**
 - Integriteit
 - Professioneel opdrachtgeverschap (Ondernemingsplan RWS)
 - Markt, tenzij..(Ondernemingsplan RWS)
 - Meer kwaliteit met minder mensen (Veranderopgave V&W)
- **Sociale dimensie extern**
 - Kaders planproces (borging publiek belang)
 - Inkoop- en marktbeleid, contractering (Ondernemingsplan RWS)
 - Integriteit
 - Publieksgericht werken en netwerkbeheer (Van A naar Beter, Ondernemingsplan RWS)
 - Good Governance (Veranderopgave V&W, Beter geregeld)
- **Economische dimensie**
 - Effectieve en efficiënte bedrijfsvoering (Ondernemingsplan RWS)
 - Meerwaarde creatie, innovatie (Nota Mobiliteit, EZ)
 - Bedrijfsvoering: Huis op orde (Ondernemingsplan RWS)

Vanuit gezichtspunt mvo

- Versnipperd beleid
- Instrumenteel ingestoken
- Werkend vanuit kaders, minder vanuit een visie
- Heel veel tegelijk

“100% duurzaam inkopen in 2010”

- Motie Koopmans/Krom om uiterlijk 2010 bij 100% van rijksinkopen en – investeringen duurzaamheid als zwaarwegend criterium mee te nemen (juni 2005)
- Beleidslijn Stas van Geel (2005/2006):
 - De overheid koopt jaarlijks voor 30 miljard euro in. Dit is een substantieel deel van de markt voor kantoorartikelen, GWW, transportmiddelen en energie. Door duurzaam inkopen wordt duurzaam produceren sterk bevordert.
 - Een Rijksoverheid die duurzaam inkoop betreft daarbij milieu criteria en sociale criteria.
 - In de herziene Europese aanbestedingrichtlijn zijn de mogelijkheden voor milieu- en sociale criteria nadrukkelijk erkend en opgenomen. Een aanbestedende partij heeft bij het formuleren van de opdracht en bij gunning mogelijkheden om sociale en milieudoelstellingen te verwezenlijken.
 - Via het programma DBO wordt met departementen de uitwerking van duurzaamheidscriteria voor de relevante inkooppakketten afgesproken (uiterlijk 2007)
 - Het streven is om deze criteria in minimumeisen, dan wel scoringscriteria te vertalen
 - Afwijken van criteria kan alleen met goede argumenten: beschikbaarheid van duurzame producten, onevenredig hoge kosten

Huidige realiteit V&W

- Sterk accent op niet-gww inkoop
- Accent op vaststellen criteria, dus minimum-eisen i.p.v. na te streven doelen
- Voor gww inkoop doorvertaling in Programma van Eisen van standaardcontracten (ECO)
- Nog onduidelijkheid over consequenties

Mogelijkheden Duurzaam aanbesteden

- Selectie van een onderneming:
 - Voldoen aan minimum **geschiktheidseisen**
 - Waardering meer/minder geschikt (**criteria**)
- Beoordeling- en gunning van een aanbidding:
 - Voldoet aan minimum **kwaliteitseisen**
 - Waardering extra kwaliteit, mate van invulling van **wensen**
- Wensen:
 - Projectgerelateerde wensen (inpassing, hinder werkverkeer,...)
 - Beleidsdoelen (doorstroming, tijd, luchtproblematiek, vormgeving,.....)

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

**Een serieus beleidsitem voor
V&W?**

Wel degelijk!